

СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ГУМОРУ

У вівторок, 4 квітня 2023 р., в актовій залі Науково-дослідного інституту українознавства МОН України відбулося Свято українського народного гумору. Культурно-мистецький захід був проведений за рішенням вченої ради НДІУ із запрошенням знаних в Україні та за її межами поціновувачів веселих жартів.

У вступному слові керівник НДІУ, голова вченої ради НДІУ, доктор філософії, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Василь Чернець відзначив, що навіть в умовах жорстокої російсько-української війни український народ демонструє мудрість, силу, виваженість і незламність духу за допомогою оптимістичного бачення та осмислення сучасного буття через призму національного народного гумору.

Василь Гнатович представив учасникам свята творчий склад журі. Його головою став всенародний улюбленець, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Анатолій Несторович

Паламаренко. Членами – кандидат педагогічних наук Валентин Олександрович Зайчук (заступник, перший заступник Міністра освіти у 1991–1997 рр., Міністр освіти з 14.01. по 30.12.1999 р., державний секретар Міністерства освіти і науки України з 24 липня 2001 по 19 червня 2002 р., керівник Апарату Верховної Ради України у 2002–2015 рр. й один із засновників НДІУ) та доктор філософських наук, професор, академік, перший віце-президент Національної академії мистецтв України Валерій Анатолійович Бітаєв. Музичний супровід гумористичного дійства здійснював доктор філософських наук, професор, народний артист України, провідний науковий співробітник відділу міжнародних зв'язків та євроінтеграції Інституту Зеновій Михайлович Корінець. Представивши журі, Василь Чернець наголосив: «Ці шановані в Україні люди – мої друзі. А мої друзі – це друзі Інституту!».

Анатолій Паламаренко, розпочинаючи святковий захід, відзначив:





Анатолій Паламаренко

«Російсько-українська війна стала величезним випробуванням для українського народу. Наразі Україна й українці гідно дають відсіч російським загарбникам. Незважаючи на гіркоту втрат і масштаби руйнувань, ми, українці, створюємо життєстверджуючі флюїди перемоги. Ми переможемо у цій війні, а український народний гумор нам у цьому допоможе!».

Потім Анатолій Несторович розповів декілька жартівливих творів з добробку класика українського гумору Павла Глазового. Своїм геніальним виконанням і ментальною харизмою Майстер сміху викликав бурхливі оплески вдячних слухачів.

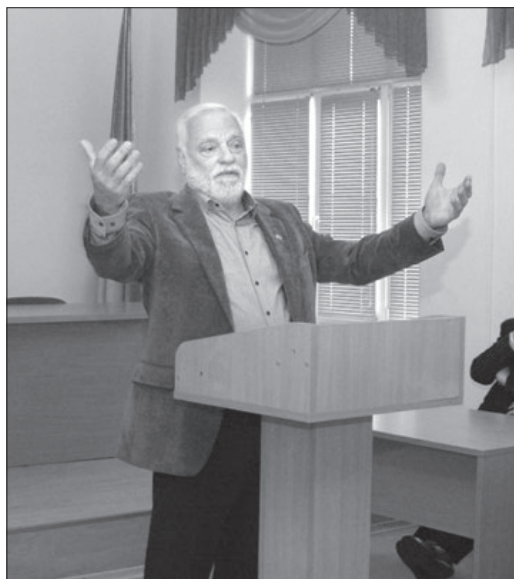
У свою чергу Валентин Зайчук подякував Василю Чернецю за запрошення взяти участь у цьому культурно-мистецькому дійстві: «Я мав честь на початку 90-х рр. ХХ ст. долучитися до створення Інституту українознавства при Київському університеті імені Тараса Шевченка. Хочу відзначити: якби не



Валентин Зайчук

Петро Кононенко, Інституту не було би. Петро Петрович завжди з усмішкою й дотепним жартом умів переконувати чиновників допомагати творенню й функціонуванню важливої українознавчої інституції». На завершення свого виступу Валентин Олександрович розповів декілька анекдотів і додав: «Хай українські люди завжди сміються щиро і від душі, а наші вороги нехай посміхаються лише на кутні зуби!».

Валерій Бітаєв привітав присутніх зі Святом українського народного гумору та наголосив: «Українці – мирний і гостинний народ, але вміє вправно воювати та безжально нищити ворогів. Українська нація покарає російських окупантів за горе, яке вони принесли на нашу землю, і за допомогою зброї, і за сприяння викривального сміху. Українці, які вміють жартувати, у будь-якій ситуації непереможні! Перемога буде за Україною!». Анекдоти від Валерія Анатолійовича, а їх було впродовж двох годин дуже багато, вирізнялися вишуканістю,



Валерій Бітаєв

гумористичністю, дотепністю й оригінальністю.

Після презентаційних виступів поважного журі Василь Чернець оприлюднив перелік нагород для майбутніх переможців гумористичного конкурсу. На володаря першого місця чекала п'ятилітрова діжечка німецького пива, а на призерів – українська кераміка, стилізована під зброю, та козацька булава.

Перед початком змагання Зеновій Корінець виконав український варіант пісні часів Другої світової війни «Катюша» з такими словами: «Вже добралися хлопці до Херсона, а з Херсона дуже добре видно Крим!».

Першим виступив киянин Іван Отманенко. Іван Володимирович майстерно та з глибоким зануренням у матеріал виконав три класичні гуморески Павла Глазового: «Кухлик», «Вигідна жінка» і «Проводжали в армію Петра».

Головний бухгалтер НДІУ Наталія Мамчик продовжила виконання жартівливих оповідок українського класика, в

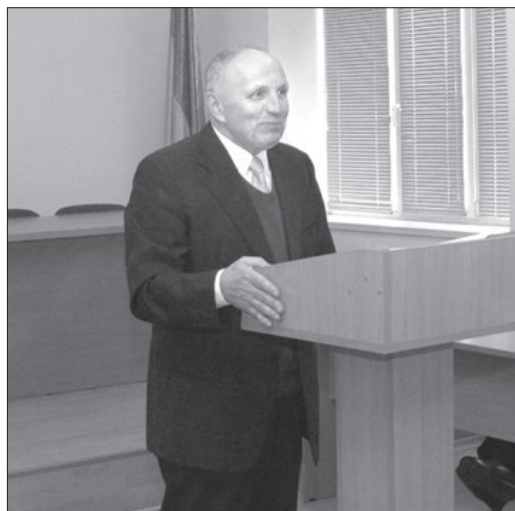
яких знайшли відображення освітянські мотиви. Наталія Миколаївна зі щирістю й прекрасним почуттям гумору прочитала гуморески «Гідна зміна», «Жорина мрія» та «Аркашин папа».

Доктор філософських наук, професор, завідувач відділу культурології НДІУ Володимир Ятченко представив на суд журі й слухачів дуже смішні анекдоти, пов'язані з не завжди коректними взаємовідносинами сильних чоловіків і чарівних жінок у цьому мінливому й непередбаченому світі.

Доктор історичних наук, професор, завідувач відділу інформаційного забезпечення та наукових комунікацій НДІУ Анатолій Павко продовжив гумористичне змагання. Анатолій Іванович наголосив, що у 1997 р. він разом із дружиною взяли участь у творчому вечорі Павла Прокоповича Глазового, де відбулася презентація його книги «Сміхослов», і були заворожені потужним почуттям гумору Маестро. Особливістю виступу Анатолія Павка стало те, що прочитані



Наталія Мамчик

*Анатолій Павко*

ним конкурсні гуморески він присвятив конкретним особистостям, а саме: Валентину Крисаченку, Валерію Бітаєву та Василю Чернецю, й це, на нашу думку, стало цікавою родзинкою як для журі, так і для слухачів.

Під час наступної музичної паузи Зеновій Корінець виконав сучасну українську пісню, присвячену військовослужбовцям Сил оборони України «Під звуки арти».

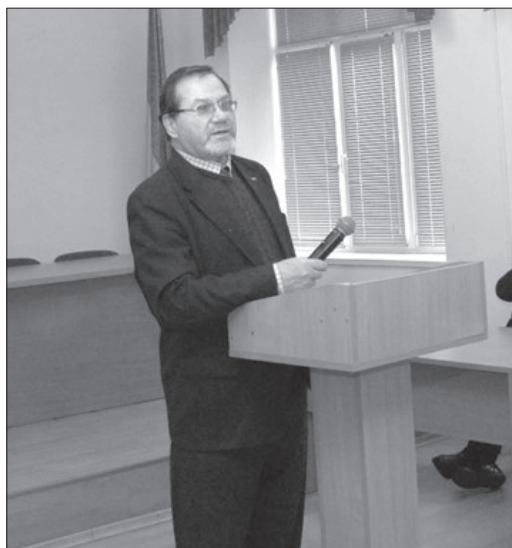
Кандидат історичних наук, завідувач відділу української етнології НДІУ Юрій Фігурний відзначив, що у цьому житті кожен з нас прагне знайти своє єдине і неповторне кохання на все життя, але не всім, на превеликий жаль, це вдається. З цього приводу Юрій Степанович зіграв театралізовану жартівливу сценку першого побачення молодиці з вибагливим чоловіком.

Доктор філософських наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу військово-патріотичного виховання НДІУ Валентин Крисаченко на початку конкурсного виступу наголосив: «Геніальна Леся

Українка писала: «Щоб не плакати, я сміялась!». Я знаю лише два народи з унікальним почуттям гумору, який допомагає їм виживати в екстремальних ситуаціях, – це українці та євреї!». Потім Валентин Семенович розповів цілу низку дуже смішних анекдотів.

Аспірант першого набору НДІУ Тарас Єрмашов, який навчався на денній формі протягом 2004–2007 рр., мешканець Бучі, що пережив жахливі події кінця лютого–березня 2022 р., повідомив, що навіть у ті надзвичайно скрутні часи український народний гумор допомагав долати стрес і виживати у нелюдських умовах. Тарас Васильович відзначив, що він був серед ініціаторів появи у Бучі вулиці імені Павла Глазового, та виразно і натхненно розповів гуморески Павла Прокоповича: «Батько і син», «Чумаки» та «Вічна Україна».

Наукова співробітниця відділу інформаційного забезпечення та наукових комунікацій НДІУ Вікторія Іванова емоційно прочитала гумореску Павла Глазового «Город русской славы». Вікторія

*Валентин Крисаченко*



Вікторія Іванова

Геннадіївна наголосила, що український гуморист пророче передбачив у жартівливій формі імперські й реваншистські прагнення як російського правлячого істеблішменту, так і звичайного так званого «глибинного народу».

Помічниця директора Ганна Богданович нагадала присутнім, що вона народилася й довгий час мешкала в Одесі і як справжня одеситка дуже полюбляє український народний гумор. Ганна Олександрівна розповіла декілька дотепних одеських анекдотів, які сподобалися журі й вдячній аудиторії.

На цьому конкурсна програма завершилася, поважне журі розпочало нараду з визначення переможців, а Зеновій Корінець виконав сучасну українську патріотичну пісню. Після недовгого обговорення були оголошені переможці. Перше місце виборов Юрій Фігурний, який отримав діжечку німецького пива з рук самого Анатолія Паламаренка. Друге місце посів Іван Отаманенко й був винагороджений Анатолієм Несторовичем декоративним макетом автомата з

оковитою всередині. Почесне третє місце зайняла Наталія Мамчик, яка здобула гетьманську булаву разом з обіймами Анатолія Паламаренка.

Василь Чернець висловив подяку високоповажному журі, учасникам та гостям Свята українського народного гумору: «Від імені вчених-українознавців НДІУ щиро дякую Анатолію Несторовичу, Валентину Олександровичу й Валерію Анатолійовичу, що знайшли час, завітали до нас, розважили та допомогли визначити лауреатів Свята українського народного гумору. Ви є нашими справжніми друзями. Ми – не актори, а вчені, але це також дуже гарна і потрібна професія. Вкотре звертаюся до своїх колег: любіть Україну, поважайте один одного та бережіть себе!».

Також треба відзначити творчу й надзвичайно оригінальну ініціативу кандидата мистецтвознавства, відмінника освіти України, заступника директора з міжнародних зв'язків та євроінтеграції НДІУ Ілони Сиваш. Ілона Олегівна зробила вісім кольорових високохудожніх мистецько-гумористичних фотоколлажів провідних співробітників як героїв картин класиків живопису. Процес розпізнавання реінкарнацій українознавців призводив до потужної сміхотерапії й веселощів.

Науковий співробітник відділу інформаційного забезпечення та наукових комунікацій НДІУ Олександр Сцібан здійснив фотофіксацію гумористичного культурно-мистецького заходу.

Юрій ФІГУРНИЙ

orcid.org/0000-0002-6463-0920

кандидат історичних наук,
завідувач відділу української
етнології НДІУ